

Т. М. Фомиченко зазначає, що мета закріплення права на життя – забезпечити недоторканність життя. Оскільки будь-яке право – це можливість користуватися благом, то йдеться також про можливість людини розпоряджатися своїм життям, добровільно ставити його в небезпечні умови [6]. Однак терміни «розпорядження» й «користування» не тотожні. Власне, користування життям як елемент цього права означає вільно користуватися життям в умовах особистої безпеки.

Отже, сучасні розбіжні погляди на окремі аспекти права на життя можуть призвести до правового конфлікту не тільки внутрішньодержавних правових систем, але й до істотних протиріч в сфері застосування міжнародного права та здійснення міжнародного правосуддя. Очевидним є, що саме Європейський суд з прав людини володіє безсумнівним авторитетом та є одним з найбільш яскравих зразків міжнародного правосуддя, рішення якого мають обов'язкову юридичну силу для країн, що підпадають під його юрисдикцію. Оскільки рішення Європейського суду зачіпають найбільш помітні й спірні моменти сучасного міжнародного права, визначення Судом єдиної аргументованої позиції щодо окремих аспектів права на життя дозволить значно упростити розгляд справ щодо стосуються застосування смертної кари.

Список використаних джерел:

1. Международное право. Под ред. Ковалева А.А., Черниченко С.В. – М., Омега-Л, 2006.
2. Мірошніченко О.А. Право людини на життя (теорія та практика міжнародного співробітництва) : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук : 12.00.11 / О.А. Мірошніченко. Х., 2004. – 191 с.
3. Рішення Конституційного Суду України. – Справа N 1-33/99. – м. Київ, 29 грудня 1999 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-99>.
4. Мироненко О.М. Відміна смертної кари – плід юридичної еквілібристики / О.М. Мироненко. – Сільські вісті. – 2000. – 18 січня.
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
6. Фомиченко Т.М. Конституционно-правовые проблемы обеспечения в Российской Федерации права на жизнь в свете правовых стандартов Европы : автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Т.М. Фомиченко. – М., 2004. – 20 с.

Кісловський А.В.

аспірант,

Національний університет «Одеська юридична академія»

СТАТУТНА НОРМОТВОРЧІСТЬ В УКРАЇНІ

У літературі немає єдності у термінах, коли йдеться про найменування процесу підготовки проекту та прийняття міськими радами статуту територіальної громади.

Найбільш загальною працею з досліджуваного питання є дисертація, яка належить авторству М.О. Петрішиної. Вона у своєму дисертаційному дослідженні «Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування в

Україні» пише про «нормотворчу діяльність в органах місцевого самоврядування», але так само і про «муніципальну нормотворчість» [2]. Авторка сформулювала та винесла на захист визначення поняття «муніципальна нормотворчість», а саме: «муніципальна нормотворчість – врегульований законодавством вид муніципально-владної діяльності територіальної громади, органів та посадових осіб місцевого самоврядування щодо розробки та прийняття муніципально-правових актів, які містять загальні правила поведінки, що здійснюється в межах компетенції у встановлених процедурно-процесуальних формах» [2, с. 1]. Визначення поняття «нормотворчість в органах місцевого самоврядування» у роботі немає, але очевидно, що воно співвідноситься з поняттям «муніципальна нормотворчість» у розумінні М.О. Петрішиної як частина і ціле. А також слід зазначити, що М.О. Петрішина застосовує як поняття «нормотворчість в органах місцевого самоврядування», так і поняття «нормотворчість органів місцевого самоврядування». З тексту її праць можна дійти висновку, що вона вважає їх синонімами.

Важливою для розгляду аналізованого питання представляється і дисертація «Нормотворчість представницьких органів місцевого самоврядування в Україні» В.Р. Барського. Автор у ній пише або власне про «нормотворчість представницьких органів місцевого самоврядування», або про «муніципальну нормотворчість». Зокрема, на думку автора, «муніципальна нормотворчість розглядається як явище, що складається з двох частин: перша – нормопідготовча – найменш пов'язана з юридичними імперативами; друга – нормоустановча – ґрунтується виключно на юридичних засадах» [1, с. 7]. У своєму дисертаційному дослідженні В.Р. Барський не надає визначення ані муніципальної нормотворчості, ані нормотворчості представницьких органів місцевого самоврядування. Але знайомство з його дослідженнями надає підстави дійти висновку, що він вважає їх синонімами.

Найбільш наближеною до аналізованої теми є дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук І.О. Зайцевої на тему «Конституційно-правове забезпечення статутної нормотворчості у місцевому самоврядуванні в Україні». У ній як раз і йде мова про статутну нормотворчість. Авторкою запропоноване дефінітивне визначення поняття «статутна нормотворчість у місцевому самоврядуванні»: це визнана та гарантована державою діяльність територіальних громад, органів та посадових осіб місцевого самоврядування щодо виявлення, ідентифікації, втілення інтересів територіальних громад, їх історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей та традицій шляхом прийняття, зміни або скасування статутів територіальних громад та інших, пов'язаних із ними актів місцевого самоврядування, з питань місцевого значення в межах Конституції та законів України» [3, с. 9]. Як бачимо, автор охарактеризувала статутну нормотворчість у широкому значенні – як активність територіальних громад, органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а не у вузькому значенні (як діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування).

Визначення І.О. Зайцевої є цілком обґрунтованим тому, що вона у подальших частинах свого дослідження обґрунтовує існування «муніципального статутного нормотворчого процесу в частині таких його

етапів як розробка, прийняття, внесення змін і доповнень, відміна статуту територіальної громади; муніципальна статутна правотворча ініціатива; соціальний моніторинг громадської думки щодо змісту концепції та проекту статуту територіальної громади; безпосереднє обговорення та прийняття статуту територіальної громади населенням» [3, с. 11].

Таким чином, розробка та прийняття статутів територіальних громад міст в Україні – це справа не тільки міських рад, але й інших органів і посадових осіб місцевого самоврядування, територіальних громад. Синонімічним до цього поняття є поняття «статутна нормотворчість». Це поняття є з точки зору предмету більш вузьким, а з точки зору суб'єктивна – більш широким, ніж поняття «муніципальна нормотворчість».

Список використаних джерел:

1. Барський В. Р. Нормотворчість представницьких органів місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право / В. Р. Барський. – Одеса, 2006. – 18 с.
2. Петришина М. О. Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право / М. О. Петришина. – Харків, 2010. – 20 с.
3. Зайцева І. О. Конституційно-правове забезпечення статутної нормотворчості у місцевому самоврядуванні в Україні: дис... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Ірина Олександрівна Зайцева. – Маріуполь, 2013. – 236 с.

Кравець П.В.

студентка,

Науковий керівник: Пелех І.В.

кандидат юридичних наук, викладач,

Запорізький національний університет

ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Важливим елементом конституційно-правових відносин є юридичні факти. В контексті проведення конституційно-правової реформи, сучасна наука конституційного права і конституційно-правові відносини знаходяться на стадії глибокого реформування. З огляду на це, останнім часом спостерігається загострення наукового інтересу до проблем реалізації конституційних норм, яке можливе лише за настання юридичних фактів, внаслідок чого відбувається рух конституційних правовідносин. Проблема заслуговує на увагу ще й тому, що юридичні факти в конституційному праві більш ніж в інших галузях пов'язані з розвитком України як незалежної, правової демократичної держави, оскільки всі вони, незалежно від їх змісту і взаємозв'язку з волею людини, так чи інакше тягнуть за собою виникнення, зміну чи припинення правовідносин, пов'язаних зі здійсненням народовладдя чи забезпеченням його основних конституційних засад.

Серед вчених, які тим чи іншим чином займались дослідженням юридичних фактів в теорії права та інших галузевих науках можна назвати наступних: С. С. Алексєєв, Є. І. Аюєва, О. В. Барінов, Н. В. Бровченко,